Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК · UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
УНСоюз (201) 451-2200

РІК XCII Ч. 88. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 10-го ТРАВНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 10, 1985 No. 88. VOL. XCII

СЛІД ОПРОТЕСТУВАТИ ОЧОРНЮВАННЯ УКРАЇНЦІВ

Джерзі Сити, Н. Дж. — У вівторок, 7-го травня ц.р., телевізійна станція Сі-Бі-Ес на програмі міжнародних новинок о год. 7-ій вечора, що їх провадить відомий журналіст і телевізійний коментатор Ден Ратер, подала такий коментар у зв'язку з 40-ою річницею закінчення Другої світової війни:

„В часі Другої світової війни німці при допомозі українських коляборантів розстріляли в Бабиному Ярі 100,000 жидів".

Такими словами зацитував Д. Ратер інформацію кореспондента з Києва, якого прізвища він не подав.

Українські громадяни повинні протестувати проти такого чергового брехливого ствердження телефонами і листами до ведучого цією програмою Дена Ратера. Число його телефону в Ню Йорку є (212) 975-3693.

В ОТТАВІ РОЗПОЧАЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ СИҐНАТОРІВ ГЕЛЬСІНКСЬКИХ УГОД

Оттава, Канада. — У вівторок, 7-го травня ц.р., тут розпочались чергові наради сигнаторів Гельсінкських угод, у яких беруть участь представники 35-ох країн світу, в тому числі З'єднаних Стейтів Америки і Канади.

Не зважаючи на започатковані в Женеві переговори про редукцію нуклеарної міжконтинентальної зброї, зокрема ракет далекого і середнього засягу, і виглядів на евентуальну зустріч між президентом Роналдом Регеном і новим совєтським лідером Міхаїлом Горбачовим цієї осени, конференція безпеки і співробітництва в Европі задумує присвятити чимало місця розглядові справ так званого „третього кошика", тобто потоптання прав людини в комуно-московській імперії і сателітних країнах Москви, зокрема винищування, включно до вбивства членів Гельсінкських Комітетів нагляду за виконання угоди, окупації понад стотисячною совєтською армією Афганістану, злученню родин, вільній еміграції, нищення Церков і церковних організацій тощо. Це тільки деякі зі справ, які задумують порушувати на нарадах західні делегації, які, без сумніву, будуть оспорювані совєтськими й іншими комуністичними представниками, які взагалі тим разом не хочуть допустити до включення у програму нарад гуманітарних справ, бо на їхню думку, ця конференція мусіла б застановлятися тільки над справою „миру", але миру в совєтському розумінні, обмеженню озброєнь, відновленню політики детанту, поширенні торговельної виміни між державами та іншими загальними справами.

УКРАЇНЦІ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ В ДЕМОНСТРАЦІЇ

Демонстранти біля канадського парляменту в Оттаві.

(фото: Михайло Боцюрків, „Український Тижневик")

Канадська преса присвячує чимало місця нарадам цієї конференції, завданням якої є переглянути чи держави-сигнатори додержуються підписаної в 1975 році угоди, але чомусь ця преса з великою резервою ставиться до запропонованих американською делегацією справ, а навпаки обтяжує ЗСА такими самими обвинуваченнями, як делегацію СССР. Торонтонська газета „Сандей Стар", наприклад, каже, що Сі-Ай-Ей, так само, як КҐБ, вишколює в себе диверсантів, які в майбутньому мають виконати неокреслені завдання в інших країнах.

Інші канадські газети присвятили чимало місця прокомуністичному сандіністському урядові в Нікарагуа, хоч у програмі не передбачується обговорення справ Центральної Америки. На щастя, кажуть об'єктивні політичні спостерігачі і кореспонденти, серед делегацій перемагає здоровий глузд, а деякі делеґати, покликаючись на статистичні дані Міжнародної Амнестії кажуть, що ситуація на відтинку прав людини в Совєтському Союзі сьогодні подібна до сталінської ери.

Народи Східньої Европи і з країн поневолених раніше Москою є також добре заступлені на цій конференції. Під патронатом Канадського комітету поневолених народів вони відкрили в готелі Шато Лоріє потрясаючу виставку, яка наглядно показує потоптання прав людини в комуністичних країнах. Тут є стоянки Польщі, України, Литви, Латвії, Естонії, Чехо-Словаччини і Мадярщини. Відбулася також пресова конференція з участю представників поневолених країн та демонстрації.

На пресовій конференції виступали члени Комісії Прав Людини СКВУ, на чолі з Християною Ісаїв, Ніною Строкатою - Карavanською та іншими українцями і представниками поневолених народів.

Президент Р. Реґен атакував у Страсбурґу совєтську аґресивну політику

Страсбург, Франція. — Президент З'єднаних Стейтів Америки Роналд Реген, промовляючи в Европейському парляменті з нагоди 40-річчя закінчення Другої світової війни і перемоги альянтів над гітлерівською Німеччиною, сильно атакував совєтську агресивну політику і захитання рівноваги в продукції нуклеарної зброї, напродукованої Совєтським Союзом під час політичної відлиги, тобто тривання політики детанту.

Вже на самому вступі европейські парляментаристи рясно оплескували рішучі антисовєтські виступи Президента ЗСА, хоч серед присутніх чути було також голоси лівих, які намагалися перебивати виступ Р. Регена викриками: „Нікарагуа, „Нікарагуа", стаючи тим самим в обороні прокомуністичного уряду сандіністів, і засуджуючи Уряд ЗСА за підтримку для антикомуністичних повстанців і ембарго на вивіз товарів до тієї країни.

Промова президента Р. Регена, яка тривала 45 хвилин і була виголошена на восьмому дні його 10-денної подорожі до Европи, включала також провізоричний плян майбутньої співпраці ЗСА з СССР і була подумана, як кажуть політичні спостерігачі, як свого роду випробування нового совєтського лідера — генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Горбачова, який нібито намагається наблизитись у співпраці до Вашінгтону, але рівночасно атакує, мабуть також під тиском інших членів Політбюра, зокрема міністра закордонних справ Андрея Громика, політику ЗСА і особисто президента Р Регена.

У принципі Р. Реген, навіть в рамках конструктивної співпраці Заходу зі Сходом, відкидає так званий „европесимізм" і пацифізм всякого роду та заповідає поглиблення співпраці ЗСА

(Закінчення на стор. 4)

НА СОЮЗІВЦІ ВІДБУДЕТЬСЯ ФЕСТИВАЛЬ НА ПОШАНУ БАТЬКІВ

Джерзі Сити, Н. Дж. — З Головної Канцелярії УНС інформують, що в неділю, 16-го червня ц.р., на Союзівці відбудеться Союзовий Фестиваль присвячений всім батькам, які туди прийдуть.

Спонзором того фестивалю є Український Народний Союз, а щоб ця імпреза-зустріч була більш успішною, то Організаційний відділ звернувся із закликом до Окружних Комітетів, щоб організували поїздку на Союзівку автобусами.

На цей заклик вже деякі округи відгукнулися й повідомили, що автобуси є замовлені, а інші плянують такі поїздки. Автобуси вже мають замовлені такі округи: лігайвелійська (Аллентавн) — голова головна радна Анна Гарас, філядельфійська — голова Петро Тарнавський, олбанська — голова Павло Шевчук, нюаркська — голова Юліян Баранюк, а справу автобусів полагоджує головний радний Андрій Кейбіда, і найдальша округа Вунсакет, Ровд Айленд, голова Алік Худолій.

До участи у згаданому фестивалі є запрошені всі батьки з родинами, а також інші союзовці. Всіх гостей спонзори будуть радо вітати.

Слід згадати, що під час зустрічі-фестивалю буде багата розвагова програма, в якій виступлять гості із Торонто, Канада, гумористи на чолі із славним Грицем Зозулею. Виступить танцювальний ансамбль „Сизокрилі" під мистецьким керівництвом Роми Прийми-Богачевської, а також буде дует бандуристів Юліян Китастий і Віктор Мішалов та відомий всім гостям Союзівки довголітній акордеоніст-соліст Алік Худолій.

Управа Союзівки буде радо вітати всіх гостей, а вступ на програму — безплатний.

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР Ю. КОЛОМИЙЦЯ

Чикаго. — Український Інститут Модерного Мистецтва та 84-ий Відділ Союзу Українок Америки влаштовують авторський вечір Юрія Коломийця. Імпреза відбудеться в суботу, 18-го травня ц.р., о год. 7-ій вечора в приміщенні Інституту, при 2320 Захід Чикаго авеню. Слово про автора скаже д-р Богдан Рубчак, професор Іллинойського університету.

Поїздка Д. Ортеґи до Москви змінила дещо ситуацію в Конґресі ЗСА

Вашінгтон. — Агентство Юнайтед Пресс Інтернешенел інформує, що поїздка нікарагуанського „президента" Данієля Ортеги до Совєтського Союзу, зараз таки після голосування в Палаті Репрезентантів над пропозицією Адміністрації президента Роналда Регена про уділення допомоги в сумі 14 мільйонів долярів для антикомуністичних повстанців, дещо змінила уклад сил в Конґресі ЗСА, і хто знає чи Уряд не здобув би перемоги в Палаті Репрезентантів сьогодні, якщо б запропонував допомогу у формі харчів, одягу, медикаментів, а навіть модерної апаратури зв'язку.

Така пропозиція раніше не знайшла одобрення в Конґресі і перепала двома голосами більшости 24-го квітня ц.р. Зараз таки після голосування, чи як ліберальні кола називали „перемоги здорового глузду", Д. Ортега поїхав до Москви й інших сателітних країн на зустріч з тамошніми лідерами. Він, між іншим, зустрічався також з новим совєтським лідером Міхаїлом Горбачовим й іншими членами Політбюра, бажаючи запевнити собі не тільки військову підтримку, яку і без спеціяльного прохання Москва висилає до Нікарагуа з надією перетворити цю державу на ще один совєтський причілок в Центральній Америці, але також економічну допомогу в сумі принаймні 200 мільйонів долярів. У сателітних країнах Ортега шукав зрозуміння для вбогої економіки його країни і бажав спонукати сателітних лідерів до пожвавлення економічної виміни між Східньою Европою і Нікарагуа.

Конгресмен з Ню Йорку

(Закінчення на стор. 4)

Парафія в Клівленді відзначить 75-річчя

Клівленд (С. Кікта). — Першу українську парафію у Великому Клівленді, тоді 350-тисячному промисловому осередку Америки, зорганізували при 7-ій вулиці Захід, ч. 2280 в осені 1909 року члени 102-го Відділу Українського Народного Союзу, які й церкві надали своїх патронів — святих апостолів Петра і Павла.

Старанням пароха о. шамбеляна Івана Стависького і Ювілейного комітету під кермою тростиста Володимира Гавриляка, 1-го і 2-го червня це українське поселення святочно відзначатиме 75-ліття діяльности цієї парафії, що в ході свого розвитку після Другої світової війни стала матірною для нових чотирьох парафій. Одна з них у минулому році стала осідком четвертої Епархії УКЦ в Америці, в Пармі, Огайо.

Ювілейні торжества звеличує прибуттям з Риму Верховний Архиєпископ і Кардинал Мирослав Любачівський, та разом з Владикою Робертом Москалем відправить Архиєрейську Літургію в суботу 1-го червня о год. 3-ій по полудні і матиме слово на спільній трапезі ввечір в астродомі св. Йосафата в Пармі.

На ці святкування комітет видає однодніжку з історією парафії, багато ілюстрованою фотографіями.

СССР встановив в Афганістані ракети СС-20

Ню Делі, Індія. — Західні дипломати повідомляють зі столиці Індії, що в них є відомості з дипломатичних джерел у Кабулю про те, що Совєтський Союз розмістив в Афганістані ракети середнього засягу СС-20, кожна з яких може мати три нуклеарні головки. Повідомляють, що Совєтський Союз розмістив ракети СС-20 на своїй військово-повітряній базі в Шинданді, що знаходиться 450 миль на захід від Кабулю.

Це вже третє повідомлення про розміщення совєтських ракет СС-20 в Афганістані. Такі повідомлення появилися в іранських урядових газетах, а також у передачах радіо „Голос ісламської революції Афганістану".

Газета міністерства оборони СССР „Красная Звезда" заперечувала в квітні, що в Афганістані знаходяться ракети СС-20. „Наші ракети середнього засягу, включаючи і ті, які називають СС-20, встановлені лише на території Совєтського Союзу. В Афганістані нема ні одної і ніколи їх не було, а всі слухи з приводу цих ракет в Афганістані — вигадані", — писала „Красная Звезда".

Вказуючи, що ракети середнього засягу „встановлені лише на території Совєтського Союзу", газета „Красная Звезда" забула про загальновідомий факт, що совєтські ракети цього типу встановлені у Чехо-Словаччині і Східній Німеччині. Не виключено, однак, що совєтська газета розглядає Чехо-Словаччину і Східню Німеччину як свою територію.

Західні дипломати, акредитовані в індійській столиці, вважають, що встановлені в Афганістані ракети СС-20, можуть бути націлені на військову базу ЗСА, розміщену в Індійському океані на острові Дієго Ґарсія.

Розбився совєтський літак

Москва. — Газета „Совєтская Естонія" повідомила в суботу, 4-го травня, про катастрофу совєтського літака, що летів 3-го травня маршрутом Таллін-Львів-Кишинів.

Газета називає прізвище лише одного загиблого — льотчика Ніколая Дмітрієва. Однак з повідомлення не зрозуміло, чи сидів він в кабіні літака, що розбився. Не сказано і про те, чи лишився хтось в живих. „Міністерство цивільної авіяції СССР висловлює глибоке співчуття рідним і друзям загиблих", — сказано у вістці про катастрофу літака.

Совєтські засоби масової інформації переважно не повідомляють про авіяційні катастрофи, хіба лише в тих випадках, коли серед загиблих є чужинці або високопоставлені совєтські чиновники. Про загибель іноземців чи урядових чиновників „Совєтская Естонія" не згадує. Але кореспонденти західніх газет та інформаційних агентств звернули увагу на те, що повідомлення естонської газети співпало з повідомленням газети „Красная Звезда", міністерства оборони СССР, в якій сказано, що „в результаті трагічного інциденту загинули при виконанні службових обов'язків генерал-майор Євгєній Крапівін, генерал-майор Віктор Дуценко і полковник Станіслав Волков".

В СВІТІ

СОВЄТСЬКИЙ ВЧЕНИЙ, 48-річний Юрій Нагоцький, який перебував у Фінляндії в науковій поїздці, потаємно продістався до Швеції і попросив уряд тієї країни надати йому право політичного азилю. Совєтські чинники помітили відсутність Нагоцького ще в неділю, 5-го травня, і почали розшуки, щоб встановити місце його перебування. Пізніше виявилося, що він вже був на шведському боці, переїхавши туди туристичним човном. На протязі кількох років вісім совєтських громадян скористалися з перебування у Фінляндії і втекли на Захід.

КОЛИШНІЙ ПРЕМ'ЄР Португалії Карльос Мота Пінто, лідер португальської соціял-демократичної партії помер несподівано на удар серця 7-го травня ц.р. З огляду на його відносно молодий вік, 48 років, смерть Пінта викликала жалобу і здивування серед його прихильників і однопартійців. Політичні спостерігачі кажуть, що він в минулому займав також пост заступника прем'єра і міністра оборони. Державні чинники наказали перевести розтин тіла, щоб не викликати спекуляцій.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ починає „потихеньку" говорити про відновлення дипломатичних зв'язків з Ізраїлем. Такі зв'язки можуть розпочатися торговельною виміною, створенням консулятів, а потім обміном амбасадорів. Політичні спостерігачі звертають увагу, що Москва розграє ізраїльську карту і за нав'язання дипломатичних відносин Єрусалим буде змушений піти на далекойдучі концесії, тобто заплатити велику „ціну" за совєтську „дружбу".

ТОДІ КОЛИ ПРЕЗИДЕНТ Роналд Реген вів інтенсивні переговори з речниками еспанського уряду, зокрема з прем'єр-міністром Філіпе Ґонзалєсом, Перша Лейді Ненсі, в товаристві королеви Софії і дружини прем'єр-міністра Кармен, відвідували культурні, здоровельні і мистецькі установи. Ненсі Реген також пробувала „щастя" в еспанському флямінго-танку і спритні фоторепортери зуміли схопити її на плівку в танці з молодим еспанцем.

В АМЕРИЦІ

РЕСПУБЛІКАНСЬКА ПАРТІЯ розпочала тепер кампанію за здобуття нових голосів у виборах і пробує, щоб 100,000 зареєстрованих досі на листі Демократичної партії виборців переписали себе на республіканську листу.

В ЧАСІ КОНВЕНЦІЇ американських видавців, що відбувається тепер на Фльориді, промовляв видавець щоденника з Аргентини Рауль Крайзельбурт, який остерігав американську пресу, що вона може стати, так як преса в Південній Америці, знаряддям у руках ідеологічних чи економічних груп.

ПІСЛЯ ТОГО ЯК В СТЕЙТІ Іллиной було вже 15,816 випадків затруєння молоком, стверджено, що причиною було правдоподібно змішання сирого пофарбованого молока із пастеризованим, помимо того, що така мішанка не є дозволена урядом.

СТАН ЗДОРОВ'Я ВІЛЛІЯМА Шрейдера, людини, що досі найдовше живе із штучним серцем, трохи поправився після того, як він у понеділок, 6-го травня ц.р. дістав несподіваний вилив крови в мозку. Це вже другий мозковий удар, що він дістав на протязі 164 днів від часу вставлення йому штучного серця.

МЕЙОР МІСТА НЮ ЙОРКУ Едвард Кач покликав окрему комісію, зложену із дев'яти осіб, які мають прослідити справу, що набрала тепер широкого розголосу, а саме, знущання поліції над переслухуваними чи підозрілими за якусь провину людьми. Комісія має дати нові вказівки щодо способу в який поліція має поступати у відношенні до арештованих людей.

ТЕЛЕВІЗІЙНІ ПРОГРАМИ в ЗСА переповнені тепер споминами і монтажами з часів Другої світової війни та її закінчення. При тому відбуваються численні розмови з очевидцями і співучасниками в боях або в концентраційних таборах. У вівторок, 7-го травня ц.р., передано ще один фільм про концентраційні табори, підготований ще славним режисером кримінальних фільмів, покійним Альфредом Гічкоком, на каналі ч. 13. Хоча показано усі концентраційні табори на терені Німеччини та їх жителів вичислювано після народностей, не було ані згадки, що там перебували також українці.

АЛЬМАНАХ УНС НА 1986 РІК

Редакція „Свободи" вже почала підготову видання Альманаха УНСоюзу на 1986 рік. Матеріяли можна надсилати до 16-го червня 1985 року.

Величаво закінчилися святкування 60-річчя УСВТ „Чорноморська Січ"

Ірвінгтон, Н. Дж. (О. Твардовський). — Врочисто й величаво завершилися святкування 60-річного ювілею заслуженого для української громади в північному Ню Джерзі УСВТ „Чорноморська Січ".

Не зважаючи на різні труднощі, що виникли в зв'язку із відкликанням цього бенкету і балю, що мали відбутися в жовтні минулого року, коли у наслідок смерти Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого була заряджена жалоба, українське громадянство, оцінюючи великий труд і працю УСВТ „Ч.Січ" щиро піддержало його. Не зважаючи, що це свято відбувалося в неділю вечором, 28-го квітня, в клюбі Наваго, на бенкет і баль прибуло біля 250 гостей.

Програма почалася коктейлем, в часі якого присутні гості й щирі прихильники товариства мали можливість особисто зустрітися з чоловими його діячами та його провідними й відомими в ЗСА спортовцями.

А. Кейбіда при відчиті привіту від президента Роналда Регена. Біля нього д-р З. Матківський з дружиною Надею.

Свято відкрив голова Ювілейного комітету — д-р Зенон Матківський, коротким і влучним вступним словом і представив тостмайстра бенкету, відомого спортовця, громадського й союзового діяча, адвоката Нестора Олесницького.

Придержуючись заздалегідь устійнених правил щодо часу й розміру промов, адв. Олесницький коротенько звернув увагу присутніх на славне минуле „Ч. Січі", вклад цього товариства в чинах і ділах для добра українського народу так в поневоленій Україні, як і

(Закінчення на стор. 3)

ЗУСТРІЧ З У. ЛЮБОВИЧ

Кергонксон, Н. Й. — 89-ий Відділ СУА влаштовує тут зустріч громадянства з Уляною Любович в неділю, 26-го травня, в церковній залі, о год. 12-ій вполудне. В програму входить привітання гості, мистецьке читання її творів і слово авторки.

СВЯТО ГЕРОЇВ В КЕРГОНКСОНІ

Кергонксон, Н. Й. — Пластова Станиця в Кергонксоні влаштовує Свято Героїв в неділю, 19-го травня в церковній залі о год. 12-ій полудня. В програмі є доповідь пл. сен. Евстахії Гойдиш, голови КПС, виступи пластової молоді і виступ хору „Золотий гомін" під диригентурою пл. сен. — д-ра Олега Волянського.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Державницький підхід

Коли перед президентськими виборами у 1980 році йшла кампанія за штудерною американською системою передвиборів, то найнебезпечнішим суперником Роналда Реґена був Джордж Буш. У своїй виборчій аґітації Буш представив себе, як людину „політичної середини", в протилежності до Реґена, як репрезентанта крайнього республіканського консерватизму. Але коли республіканська конвенція призначила на свого офіційного репрезентанта Роналда Реґена, той мудро запропонував Бушеві становище віцепрезидента — Джордж Буш став найльояльнішим співробітником Президента. Уважливі читачі американської преси можуть ствердити, що згадується там про Буша дуже рідко. Він від самого початку першої каденції Реґена тримається в тіні, не висувається вперед, виконує тільки давані йому доручення здебільша репрезентаційного та посередницького характеру і не втручається до справ, що ними керує штаб Білого Дому.

Але коли мова про найближчі президентські вибори, то нема ні одного коментатора який не признав би, що найпершим і найповажнішим кандидатом на 41-го з черги президента ЗСА є Джордж Буш. У передвиборах у минулому році відбулася за традицією прилюдна дебата між кандидатами обох партій: Роналда Реґена з Волтером Мондейлом (двічі) і Джорджа Буша з Джералдін Ферраро. Буш ставився до своєї суперниці трохи звисока — вона відчула це, запротестувала і не втратила рівноваги. Проте всім яскраво видна була різниця формату обоїх тих осіб. Буш — колишній конґресмен (як і Ферраро) був амбасадором в Англії, був директором Сі-Ай-Ей (Центральної розвідчої аґенції), був уже міжнародною фіґурою, досконало зорієнтований у міжнародній проблематиці. Його віцепрезидентура у двох каденціях Роналда Реґена автоматично висуває його на найвищий в цій країні пост.

У минулому тижні Джордж Буш відвідав Ню Йорк. Тут виголосив він палку промову, що його провідною думкою було: „Всі ми мусимо стояти за президентом Реґеном". Тоді, коли на Роналда Реґена поведено атаки з усіх сторін, щоб він відкликав дане німецькому канцлерові приречення відвідати німецький цвинтар, коли опанована демократами Палата Репрезентантів відкинула його внески і щодо допомоги Ель Сальвадорові і щодо бюджетових ощадностей, його конституційний заступник, віцепрезидент уважав за відповідне публічно заявити свою солідарність із Президентом боронити його, пригадати, що тільки Президент є репрезентантом американської великодержави. Це був клясичний приклад державницького підходу. Не партійного, не расового, не національного, а державницького підходу.

М.С.

ПРАВДА ПРО РУСИФІКАЦІЮ І СОВЄТСЬКА ДЕЗІНФОРМАЦІЯ

При кінці минулого року в Парижі проходила конференція в справі проблем совєтської дезінформації. На цій конференції, за участю передових совєтологів, ствержено, що доведена до досконалости метода з'ясовування совєтської дійсности в світлі так зв. уявних, неісnуючих фактів не раз уже приводила Захід до великих помилок в оцінці зовнішньої та внутрішньої політики Кремля.

На нашу думку, совєтське пускання димової пропаґандивної заслони, найбільш неґативно відбилося на Заході на відтинку національної проблематики в СССР. З одного боку існують на Заході політичні кола, які і далі СССР уважають Росією, а з другого ще донедавна деякі так звані ліберальні кола з доброю вірою сприймали совєтські твердження про рівноправність народів в СССР, про вільну спілку народів, що там існує. А втім, і ті і ті з різних причин, взагалі не цікавилися національними проблемами в СССР. Щойно останньо в ЗСА можна спостерігати куди більше зацікавлення національними справами в СССР, визвольною боротьбою поневолених там народів, в тому також і русифікацією, що під прикриттям комунізму там проходить цілком у традиційних для Росії формах, але при застосуванні цілком іншої імперіяльної тактики.

Це й привело останньо до того, що совєтська пропаґанда щораз то частіше заперечує русифікацію в СССР і хоче переконати Захід ніби в СССР загальне вивчання російської мови зумовлене необхідністю мати спільну мову порозуміння. На цю тему при кінці січня появилася велика стаття в московській „Літературній газеті" і то під характеристичним наголовком „Правда проти мітів". Начебто мітом є русифікація, а правдою є, що неросійські народи вивчають російську мову, як мову спільного порозуміння. І на це „Літературка" приводить ряд доказів, що нічого не доказують та розраховані на легковірність і наївність західніх мешканців.

Тим часом у багатющій вже самвидавській літературі в Україні проблема русифікації широко обговорена, зокрема в клясичній вже сьогодні книжці Івана Дзюби „Інтернаціоналізм чи русифікація?" Це саме стосується і до 7-го - 8-го випуску „Українського вісника". Особливу ролю в цьому русифікаційному процесі відіграють наслані в Україну і в інші республіки російські елементи, що займають в цих республіках упривілейовані позиції на всіх відтинках життя, є найпевнішою опорою русифікації і виявляють шовіністично-російську нетерпимість та погорду до народів, серед яких вони живуть.

Число їх, як відомо, збільшується з року в рік. В Україні ще в 50-их роках було 9 відсотків росіян, сьогодні є вже 17-18 відсотків, і вони творять більшість населення великих міст та надають їм російську політуру. Куди гірше виглядають справи в двох Балтицьких країнах, Латвії та Естонії, де число росіян доходить уже до 50 відсотків усього населення. Нещодавно на Захід дістався з Латвії один самвидавський документ, у якому докладно розповідається про судовий процес латвійського патріота і борця за свободу Ганарса Астри, що його в грудні 1984 р. засудили до сім років концтаборів суворого режиму і п'ять років заслання. Це вже другий засуд Астри, перше за подібні „злочини" судили його 1961 року в Ризі і за „зраду батьківщини" — з вироком — 15 років ув'язнення.

Для нас цікаве його останнє слово, повністю надруковане в самвидавському матеріялі, бо в ньому він широко з'ясовує ті методи русифікації, що їх застосовують сьогодні в Латвії і які, до речі, є типовими для всіх неросійських республік. Тільки подекуди зайшли вони далі, як, наприклад, в Литві, Грузії, Вірменії та в деяких азійських республіках, ще не виявили себе в таких брутально-масивних формах. У зв'язку з тим варто привести деякі цитати з „Останнього слова" Астри, бо вони великою мірою нагадують подібні русифікаційні заходи в Україні.

„Нашу рідну, гарну й багату мову, сказав Астра, виганяють із зібрань, кабінетів, установ, гасел, усе більше її калічать і збіднюють... Мені болюче й принизливо бачити, що на заводах блискучими літерами видніють написи (латвійською мовою), а за ними скривається одне-єдине — російськість: інструкції, накази, таблички з написами, лозунги, мова, технічна документація — все російське. Мені болюче й принизливо константувати, що моя рідна мова змушена відступати в заповідники, в етнографічний музей і на сцени деяких театрів, у сферу діяльности засобів масової інформації, проте й тут її поступово, але наполегливо витіснює ‚велика російська мова'.

Мені болюче і принизливо констатувати, що велика більшість росіян, які народилися і виховалися в Латвії, не вивчають, не хочуть знати латвійської мови, що для випускника середньої російської школи латвійська мова є предметом насмішок і презирства... Мені болюче й принизливо від того, що й самі латвійські школярі своє невміння висловитися рідною мовою компенсують за допомогою російських брудних проклньонів...

Я почуваю себе глибоко зневаженим, коли мені у

(Закінчення на стор. 4)

ВІРШ З УКРАЇНИ

Я мамц не бачив...

(Дочці на уродини)

Я мами не бачив, бо був ще малий,
Як рідна пішла у могилу...
За нею і батько упав молодий,
Бо горе підрізало крила.

Я виріс закинутий в дикі степи,
Вже скроні чомусь посивіли,
Вже діти свої, як дубки, підросли
І батьківське серце зігріли.

Та часом в хвилини скрутні,
Як душу пригнічує смуток,
Так мами і тата бракує мені,
Так хочеться голос їх чути!

І ось прилетіли з далеких країв
сестрички відвідати брата,
І замість звичайних привітливих слів
Сказали: „А ось твоя мати".

І витягли картку... А з нею весь світ
поплив, затуманило очі...
Почулося: мама післала привіт
Із сорокалітньої ночі.

І мовила: „Вибач, що рано пішла,
Одного тебе залишила...
Я знаю, що винна... І все, що могла,
В дочку твою старшу вложила..."

Я бачу, дочка заплітає косу,
В ній мама моя оживає...
Візьми ж, моя доню, від неї красу,
Та доля хай краща спіткає .

Іванна Савицька

В'язка конвалій

Тобі, заплакана, Мамо, приношу в'язку конвалій у Мамин День. Ти втратила сина ще тоді, коли завірюха війни косила нестиглі плоди, зривала їх ще зеленими з рідного, свіжого урожаю.

Твій син згинув під Бродами, й Ти плачеш по ньому ще й сьогодні, даремно плачеш, бо ті, що померли, не вертаються більше ніколи.

А Ти осамітнена Мамо, що, б'єшся об грати в'язниць, що пишеш листи розпуки, що кличеш світ на рятунок, не плач, сердешна. Твої сини не пропали, вони живі, міцні й незламні, — вони — здоров'я народу, сіль землі, гіганти духа міцного.

Китицю білих конвалій, символ безсмертя, прийми о Мамо, прийми.

А ти Матусю, що залишилась сама в заранні розквітлих літ, що годуєш свою дрібноту рештками сил, усміхнися сердешна сьогодні. В'язка білих конвалій належить нині Тобі.

А ти, о Мамо, що ховала своїх дітей в поті чола, що весь свій труд віддала їм на освіту, на їхній ріст, не плач забута і самотня. Ти все вчинила, що могла. В'язку білих конвалій прийми, о Мамо, прийми.

І ось низенький поклін, повінь білого квіту для тебе Мамо старенька, для Тебе, бідна моя. Бо світ — Тобі вже не світ, а казка якась нереальна, фантазія, мариво тільки, відгомін пройдених літ. І ліку тим літам не знаєш, змарніла, зісохла, сама... В мурах чужого притулку чекаєш останніх днів.

Хай же цей квіт конвалій не перестане цвісти, і встелить Тобі дорогу в далекі, незнані світи...

І врешті, хоч тільки уявно, вберімо сьогодні квітками могилки усіх матерів, встелімо їх молитвами, бо найдорожче, бо оте найцінніше, що можна мати, це рідна мати, це рідна Мати...

П. Осібний

НЕ БАЙДУЖА НАМ СПРАВА

(Події навколо української редакції „Радіо Свобода" в Мюнхені).

II.

Американський журналіст із „Ню Йорк Дейлі Нюз" Нелсон пише, що в українській редакції „оправдують українських нацистів", дивізію „Галичина".

„Вітайте нас не цвітами, але відрубаними єврейськими головами". Так мало закликати 1941 року нацистське радіо у Львові в той час, коли, — пише Нелсон, — дивізія „Галичина" — робила жидівські погроми. Висуваючи це твердження, журналіст покликається на відомого розшукувача нацистських злочинців, Візенталя. Цей закид Нелсона, це вже аж надто дешева і позбавлена елементарної пристойности — плітка, що мала би бути „інформацією". Дивізія „Галичина" тоді ще не існувала навіть в головах її пізніших організаторів.

Що ж це була за радіопередача української редакції РС, що викликала таке обурення. Ось прочитайте автентичний і повний текст цієї передачі, яку РС висилала 12-го лютого 1984 року. Вона має назву „Німецький дипломат про боротьбу українців на два фронти":

„Мова йде про колишнього співробітника німецького посольства у Москві Ганса фон Герварта та про його книжку спогадів під назвою 'Між Гітлером і Сталіном', яка з'явилася 1982-го року у Франкфурті. У своїй книжці автор згадує про зустрічі з українцями під час Другої світової війни, про українську визвольну боротьбу.

А тепер кілька слів про самого автора книжки 'Між Гітлером та Сталіном'. Ганс фон Герварт народився 1904 року, закінчив юридичний факультет Мюнхенського університету. Після дипломатичного вишколу фон Герварт обрав 29-го року кар'єру професійного дипломата. Від 21-го до 39-го років він був співробітником німецького посольства у Москві. Під час війни фон Герварт — один із організаторів добровольчих військових з'єднань при німецькій армії. Ці з'єднання складалися з представників різних народів СРСР, які прагнули здобути державну незалежність від Москви. Ганс фон Герварт відомий також як активний учасник німецького опору проти націонал-соціялізму. Він — один із організаторів невдалого замаху на Гітлера десятого липня 1944 року. Після війни фон Герварт обіймав посаду німецького посла в Лондоні, згодом у Римі.

Зміст книжки фон Герварта можна поділити на три тематичні частини. Перша — це період його співробітництва в німецькому посольстві у Москві у 31-39-му роках. Автор згадує про зустрічі з різними західними дипломатами, що також працювали в СРСР, описує гнітючу атмосферу в Москві в тридцятих роках, маніякальне недовір'я радянських політиків до чужинців. Ганс фон Герварт не забув згадати і штучно створений голод на Україні на початку тридцятих років. Він наводить такий епізод. 32-го року фон Герварт був на прийнятті в Москві, яке влаштувало кремлівське керівництво на честь голови ради міністрів Туреччини, Ізмета Іненю. Це було гучне прийняття, — пише фон Герварт. На ньому частували вишуканими стравами і напоями, що нагадували розкоші минулих часів. Столові прибори зраджували своє походження: на них були вигравірувані ініціали російських царів. Коли один із співробітників німецького посольства обережно зауважив, що таке розкішне прийняття творить певний контраст до нужди й голоду, який панує в країні, заступник народного комісара Карачан, сміючися, відповів а це: „Це ж у нас така традиція".

У другій частині своєї книжки фон Герварт обговорює події Другої світової війни. Окремий розділ присвячений проблемам України. Коли його читаєш, впадає в око симпатія автора до прагнень українців — здобути державну самостійність. Автор розповідає про створення добровольчих військових з'єднань при німецькій армії, зокрема про дивізію „Галичина". В іншому місці він коротко характеризує також мету боротьби Української Повстанської Армії.

На відміну від політики Гітлера, який хотів перетворити Україну на звичайну колонію Німецького Райху, у деяких впливових військових колах німецької армії панували погляди, що поневоленим Москвою народам треба дати можливість вести війну проти СРСР по боці німців і згодом дати їм право на самовизначення чи державну незалежність. Це не було тоді утопією, бо на початку війни як симпатії населення, так і симпатії радянських військовополонених були виразно по боці німців, а не по боці Кремля. Однак надії, що німці їх підтримають увели й українців в оману. Отож, починаючи від 42-го року на території Західньої України створено підпільну військову організацію — Українську Повстанську Армію. Метою боротьби УПА, — пише у своїй книжці німецький дипломат, — була боротьби

(Закінчення на стор. 3)

ПРИБЛИЗНО 40 ЛИВАНСЬКИХ студентів-християн окупували у розпачі приміщення ливанської амбасади в Римі, щоб таким способом звернути увагу світу на ситуацію в їхній країні і винищування християн мусулманами-шіїтами, зокрема в Бейруті і в південній частині Ливану, що її поспішно покидають ізраїльські вояки. Ливанські християни звернулися до багатьох країн світу і голів Церков з проханням не допустити до цілковитого знищення християн в Ливані. Тому, що демонстрація в амбасаді була спокійною, речники амбасади не викликали на допомогу італійську поліцію і у переговорах зі студентами самі полагоджують цю справу.

ПРЕЗИДЕНТ ГРЕЦІЇ Крістос Сарджетакіс, найменування якого викликало політичну кризу в країні, підписав проклямацію про розв'язання грецького парляменту і проголошення нових парляментарних виборів в тій країні, які відбудуться в неділю, 2-го червня ц.р.

Д-р Ю. Мовчан

ХАРКІВСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТОВІ — 180 РОКІВ

У цьому році сповнюється 180 років Харківському державному університетові. Він був заснований 1805 року з ініціятиви відомого українського вченого, винахідника та громадського діяча першої половини XIX століття Василя Каразіна. Та перед тим, як подати деякі інформації про університет — дещо про його основоположника.

Як довідуємося з Енциклопедії Українознавства (ЕУ), Василь Каразін (1773-1842) — дехто пише його прізвище, як Каразин, народився на Слобожанщині і був шляхетського роду. Він був також фундатором та головою Харківського Філотехнічного Т-ва (1811-18) і свої погляди виклав у багатьох статтях, записках і листах до царя Олександра І. Як громадський діяч, він відстоював ліберальні погляди (перебудова російської імперії на конституційну монархію, скасування кріпацтва), а як економіст — пропаґував фізіократичні погляди (економічна доктрина, що вважає сільське господарство за єдине джерело багатства країни, а сільсько-господарську працю — за єдину продуктивну працю). Каразін також пропаґував перехід від трипільної системи на багатопільну, вирощування кращих родів хлібних культур, поширення культури картоплі та олійних рослин.

Виступаючи проти створення в одних районах добувної та обробної промисловости, Каразін обстоював потребу поширення в Україні металургійної, текстильної та особливо харчової промисловости, як також висловлювався за розвиток зовнішньої торгівлі і при тій нагоді вказуючи на колоніяльну експлуатацію України Росією. Україна змушена була вивозити сировину, а довозити виготовлені з неї вироби. Цими поглядами він спричинився до формування поняття української територіяльної економіки і це стало настільки не подобатися російському окупаційному режимові, що Каразіна було схоплено і ув'язнено до горезвісної Шлісельбурзької фортеці (1820-21). Потім майже до самої своєї смерти він був конфінований у своєму маєтку (село Кручик на Слобожанщині). (До речі, його батько — офіцер царської армії — був сербського походження, а мати — Варвара Ковалевська була донькою сотника Харківського полку Якова Ковалевського — нащадка Івана Ковалевського — відомого радника, генерального осавула, дипломата та командувача кінноти за часів гетьмана Богдана Хмельницького).

Але життєвою мрією Василя Каразіна була ідея заснувати в Харкові університет на зразок західньоевропейських університетів. За його словами, Харківський університет має бути кращим від Московського, має бути центром освіти. „Мені не хочеться, щоб ми були в будьчому під опікою Петербурґу та Москви. Чому не мати свого?" Ці слова записав він 1803-го року.

Василь Каразін, був представником т. зв. „людей старої України", тобто українських діячів, які під час руйнування козацької держави на прикінці ХУІІ та початку ХУІІІ століть не приєдналися до мерзенних хахлів-малоросів, які добровільно, тобто, не за страх, а за совість пішли служити чужій владі. Тому, на думку деяких наших дослідників, Каразін був представником тієї частини українського дворянства козацького роду, що започаткувало відродження української культури.

Харківський університет був першим університетом на українських землях за часів царської Росії. На думку відомого проґресивного діяча XIX століття Олександра Герцена, Каразін, створюючи університет у Харкові, мріяв про центральний навчальний заклад не тільки для всієї України, але й для південнозахідніх слов'ян та навіть греків. Але боротьба за цей центр, — як пише М. Федорович в одній із наших газет, — натрапляла на не абиякі труднощі з боку російської влади. Початок боротьби за створення університету припав на 1801 рік, тобто, на соту річницю заснування Могилянсько-Мазепинської Академії в Києві, яка до відкриття Московського університету 1775 року була найбільшим освітнім центром на Сході Европи. Але через занепад української державности, наприкінці ХУІІІ століття занепала також київська академія, яку 1817 року було цілком закрито. Тому, рятуючи українську культуру, Каразін за всяку ціну вирішив відкрити якщо не в столиці України — Києві, то бодай у Харкові університет (як відомо, Київський університет було відкрито 29 років пізніше — 1834 року).

Важливу ролю в період створення університету в Харкові відіграв український громадський рух. До здійснення Каразінового проєкту спричинилися українці не лише Слобожанщини: на будівництво університету жертвувало дворянство Полтавщини, Чернігівщини, Херсонщини та Січеславщини. Пізніше, 1886 року, історик Харківського університету академік Дмитро Багалій писав: „Тільки впертість Василя Каразіна в досягненні поставленої мети зламала опір одних і зрушила бездіяльність інших".

Вдячні нащадки, відзначаючи сторіччя першого університету в Східній Україні 1905 р., спорудив В. Каразінові в Університетському Саду (пізніше його назву замінили на Міський Парк) величавий пам'ятник — висока бронзова постать з піднятою рукою. Скульптор пам'ятника І. Андріолеті відобразив Каразіна в урочистий момент виголошення ним промови під час відкриття університету. Одначе, 1935 року, коли совєтська влада вирішила спорудити в Харкові монументальний пам'ятник Т. Шевченкові, пам'ятник Каразінові перенесено на те місце, де йому належало бути — під стіну одного з будинків університету в центральній частині міста, а пам'ятник Шевченкові поставлено в Міському Парку на тому самому місці, де стояв пам'ятник Каразінові.

Харківський університет відіграв помітну ролю в українському національному відродженні. Ще поки Київ став осередком українського національного життя на Наддніпрянщині, в середині XIX сторіччя тут велися дослідження народного побуту, історії і мови і т.д. Видатними професорами університету перед 1917 роком були такі відомі вчені, як І. Срезневський, О. Потебня, А. Метлинський, М. Сумцов Д. Багалій, І. Тимковський та багато інших. Це тут, в Харківському університеті, 1906 року було надано почесні докторати Мих. Грушевському та Ів. Франкові, а 1907 р. — Сумцов, Багалій та М. Халанський почали викладати лекції з історії України та мовознавство українською мовою.

За совєтської влади продовжували працювати в університеті такі вчені, як В. Марченко, А. Сушкевич, А. Желіховський, О. Нагорний, В. Залеський та ін. З філологів та літературознавців працювали викладачами такі наші загальновідомі вчені, як О. Білецький, Л. Булаховський, О. Парадиський, В. Державин, Ю. Шевельов, М. Оглоблин-Глобенко та ін.

Згідно з інформаціями підсовєтської преси, теперішній Харківський університет розміщується у новому 14-ти поверховому будинку, в якому розташовано аж 2,500 авдиторій та ляборатормй. Там працює „понад тисячу висококваліфікованих педагогів, серед яких — 70 докторів наук та 500 кандидатів наук. У повоєнний період вчені університету опублікували 5,5 тисяч наукових праць і видали близько 500 підручників, навчальних посібників і монографій („Життя і Слово", 14 січня 1985 р.).

На жаль, з тих і подібних цифрових даних совєтської преси нічого не можна довідатися про такі важливі з погляду кожного українця цифри як — який національний склад професорсько-викладового персоналу сучасного Харківського державного університету? Якою мовою (у відсотках) той персонал викладає свої лекції? З тих виданих 500 підручників, монографій і т.д.— скільки видано українською мовою? Або з тих 5,5 тисяч наукових праць — скільки присвячено українській тематиці (економіка, література, мистецтво і т.д.). Адже Харківський університет існує на українській території, його професори їдять український хліб і сало тому Україна для них не повинна б бути чужою.

Очевидно всіх цих даних не знайдете в сучасній підсовєтській пресі, бо це було б дуже не на руку російсько-большевицькій пропаґанді замилювання очей наївних дурнів. Не на руку бо подача правдивих фактів виявила б жорстокий натиск русифікації України на всіх ділянках, а в ділянці вищої освіти — особливо. Характеристичний факт: ще 1936 року, тобто, в самий розпал наступу Москви на українську економіку (колективізація) та культуру університетові було надано ім'я відомого російського шовініста і сталінського трубадура — Максіма Ґорького (псевдонім Алєксєя Пєшкова). Того самого Ґорького, який рішуче виступав проти перекладу українською мовою творів російських письменників. Ґорького, який був також антигуманіст, бо ніхто інший, як він висунув популярне сталінське гасло — „єслі враг нє поддайоца — єво

(Закінчення на стор. 3)

Не байдужа...

(Продовження зі стор. 2)

ба проти всякого поневолення, байдуже з якого боку воно приходить. Розпочалася боротьба за Українську Державу на два фронти — проти німців та проти більшовиків. Автор зазначає, що на території Західної України партизанський рух, керований Москвою, не мав твердого ґрунту саме завдяки активності Української Повстанської Армії.

Що ж до української дивізії „Галичина", яку радянська пропаганда представляє як вірну служницю фашизму, фон Герварт, автор книжки „Між Гітлером і Сталіном" бачить її діяльність в іншім світлі. Німецький дипломат пише, що Організація Українських Націоналістів та Українська Повстанська Армія намовляли вступати до дивізії „Галичина" з явно опортуністичних мотивів, а саме, щоб якнайбільше українців опанували модерну зброю.

Так дивиться на проблему створення української дивізії „Галичина" при німецькій армії колишній німецький дипломат. Автор, як ми згадували, був активним учасником німецького руху опору проти націонал-соціялізму й одним із організаторів замаху на Гітлера. Отож йому ледве чи можна закинути профашистські симпатії. Його оцінка української збройної боротьби під час Другої світової війни за державну самостійність України майже повністю збігається з тодішніми засадами Української Повстанської Армії — боротися проти окупанта, байдуже з якого боку він наступає".

З тексту виходить, що в передачі згадано про дивізію „Галичина" в одному абзаці: правильно передано, — як ми переконалися, — думки автора книжки. Зрештою, це була передача з приводу книжки німецького дипломата, а не просто історія дивізії. То чому зчинився такий галас навколо цієї радіопередачі? Чому треба було видумувати, що дивізія „громила євреїв" у Львові, і що воювала „для Гітлера у Франції"? Такою є „інформаційна політика" американського журналіста Нелсона для читачів газети „Ню Йорк Дейлі Нюз". А з якою метою?

Але на цьому не кінець. Обурила двох чи трьох американських журналістів ще одна радіопередача української редакції „Радіо Свобода".

(Продовження буде)

Величаво...

(Закінчення зі стор. 1)

поза її межами, а в останніх десятиліттях посиленої спортово-виховної праці з українською молоддю.

Отець Михайло Вівчар, сотрудник парохії української католицької церкви св. Івана Хрестителя, провів молитву, в часі якої всі присутні відспівали „Христос Воскрес". В часі вечері тостмайстер представив почесних гостей й присутніх представників громадських, церковних і спортових організацій. За почесним столом: добродії-фундатори — М. Бойчук, М. Протінік з дружиною, д-р Б. Шебунчак, проф. М. Цяпка від ОУА „Самопоміч", І. Олексин і Е. Попіль від УБСоюзу, отці М. Вівчар, І. Наконечний з паніматкою від української православної церкви св. Вознесіння, В. Багрій з дружиною від Українського Євангелицько-Баптистського Об'єднання в Північній Америці, ред. З. Снилик, головний промовець, з дружиною Ярославою, членка Бенкетової комісії, д-р З. Матківський, Надя Матківська, голова Бенкетової комісії і адв. Н. Олесницький з дружиною Іванкою.

За іншими столами сиділи представники спортових, громадських і інших організацій: УСО „Тризуб" Філядельфія репрезентували з дружинами: інж. Б. Сірий — голова, інж. Я. Козак, інж. І. Чижович і О. Лесюк, УСК Ню Йорк — мгр Я. Томоруґ і д-р В. Калинович, СК СУМ „Крилаті" Йонкерс — Р. Глушко і В. Бурчак, КЛК Ню Йорк — інж. В. Гнатківський, УНСоюз — А. Кейбіда, головний радний, КУ СУМА — Я. Петрик, 70-ий Відділ ОДВУ-Р. Роговський, округу УНС — Ю. Баранюк, голова, Округу УБС — Г. Омельченко, голова, 371-ий Відділ УНС — Стеців, кредитівку — інж. О. Цяпка і Д. Бобеляк, Пластову Станицю — д-р Ю. Тритяк і Р. Пиндус ,Щадницю , „Тризуб" — С. Радомський, ОбВУА — К. Гречак, ТУІА — мгр І. Хамуляк, Український Фестивальний Комітет — Є. Харченко, Гарвардський Проєкт — д-р С. Ворох.

Після представлення почесних гостей і представників організацій, слідувала головна промова, що її спершу в українській, а відтак в англійській мовах виголосив один з найвизначніших спортовців „Ч.Січі", колишній олімпієць, тепер головний редактор „Свободи" З. Снилик. В своїй промові прелеґент підкреслив підґрунтя цілого українського громадського життя на Північно-американському континенті, в основі якого лежать три непроминальні вартості, а саме збереження і розвиток культурної спадщини, індивідуальний і колективний вклад українців в розвиток країн поселення і кожночасна допомога українському народові в його змаганнях до волі і незалежности. Ці вартості, в примінені до спортової діяльности УСВТ „Ч. Січ" та всіх інших українських спортових товариств, становили дальший зміст слова ред. З. Снилика. Він наголосив в обидвох мовах питомість і важливість плекання спорту не тільки для спорту, але як засіб до виховання, вироблення характеру людини у формативному періоді та примінення надбаних вартостей в житті.

Після цієї короткої, але змістовної промови, що її присутні вислухали з увагою, відбулося вручення ювілейних плякет для фундаторів, заслужених спортових діячів і спортовців. Цією церемонією зайнялася Комісія відзначень в складі: інж. О. Сташків, Р. Лапичак і О. Напора, співвручали окремим групам д-р З. Матківський, Н. Матківська, М. Стебельський і О. Твардовський.

Промовляє до учасників ред. З. Снилик. Зліва д-р З. Матківський, справа — тостмайстер Н. Олесницький.

Тенісова родина Матківських (зліва): матір Надя, доньки Зеня і Люба, син Ерік та батько д-р Зенон Матківський. Бракує наймолодшої доньки Оленки, яка закінчує шкільний рік в Бостонському університеті.

В групі фундаторів відзначені: М. Бойчук, „Кредитівка" Нюарк, ОУА „Самопоміч", УНСоюз, УБСоюз, Щадниця, „Тризуб", д-р Б. Шебунчак, Б. Робак, В. Кучкуда, І. Глинянський і М. Протінік.

Заслужені спортові діячі: М. Стебельський, мгр О. Труш, О. Твардовський, Надя Бакун, В. Бакун, І. Ориняк, Д. Бобеляк, О. Напора, мгр І. Хамуляк, А. Ґбур, інж. О. Сташків, В. Василак і найстарший член товариства Т. Гаврилюк.

Заслужені спортовці: копаний м'яч — А. Бакун, М. Хамуляк, Ю. Бакун, В. Ткач д-р В. Бакун, Б. Бакун і Ю. Ґбур; теніс: З. Снилик, д-р З. Матківський, Н. Матківська, Б. Купчинський; відбиванка: Л.Тицька, Д. Твардовська і С. Гейлі-Моравська; шахи: д-р О. Попович, інж. Л. Блонарович; плавання: М. Слиж; ґолф: Н. Олесницький.

В часі офіційної програми А. Кейбіда відчитав привіти від президента Роналда Регена, губернатора Ню Джерзі Томаса Кейна і від УНСоюзу. Відчитано теж письмові привіти від голови УСЦАК Романа Куціля, ООЛемківщини, КЛК, Пластової Станиці. Особисті привіти виголосили: І. Олексин від УБС, інж. О. Цяпка від „Кредитівки", який при цьому вручив від тієї фінансової установи пожертву в сумі 600 дол. Від ОУА „Самопоміч" — проф. М. Цяпка, що теж передав пожертву на спортово-виховну працю в сумі 200 дол. Від УСО „Тризуб" Філядельфія інж. Б. Сірий передав пропам'ятну плякету і чека на суму 100 дол., письмові привіти і пожертви прислали: 200 дол — М. Бойчук, 150 дол. — В. Кучкуда, 115 дол. — Б. Робак, по 50 дол. — д-р І. Гура, О. Скоцень, З. Комоницький, адв. Діяна Сенежак, 70-ий Відділ ОДВУ. 214-ий Відділ УНС, 30 дол. — Я. Дурбак, по 25 дол. — інж. Б. Кучинський, Б. Сольчаник, І. Ілемський, 20 дол. — І. Івашко, 10 дол. — І. Вацлавський.

Після вичерпання офіційної програми свята, що її дуже вправно, дотепно й акуратно перевів адв. Олесницький, покликаний до слова голова товариства М. Стебельський зложив щиру подяку всім гостям, що так численно прибули, братнім спортовим осередкам, світським й релігійним організаціям, які вислали своїх представників, Ювілейному комітетові за влаштування в минулому році серії великих спортових турнірів. Бенкетовій комісії на чолі з Н. Матківською, що у великій мірі причинилася до успішного проведення тієї заключної святкової імпрези та усім добродіям, що зложили на спортово-виховну працю товариства фінансові пожертви. Офіційну програму закінчено молитвою, яку провів о. І. Наконечний.

Це успішне ювілейне свято закінчилося розваговим балем при звуках оркестри „Темпо". Найбільший в північному Ню Джерзі щоденник „Стар Леджер", в числі з 2-го травня ц.р. присвятив цьому святові майже три чверті сторінки репортажу разом з чотирма світлинами окремих діячів товариства і членів Ювілейного комітету та спортовців „Ч. Січі".

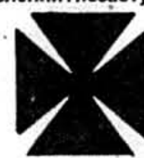
Ділимося сумною вісткою,
що 2-го травня 1985 р. відійшла у Вічність
на 87-му році життя в Рочестері, Н. Й.
наша Найдорожча
МАМА, ТЕЩА, БАБУНЯ й ПРАБАБУНЯ

бл. п.
Василина з Бачинських БАБІЙ

народжена в Серафинцях, б. вчителька, дружина покійного МИХАЙЛА БАБІЯ.

В глибокому смутку:
дочка — ВІРА МОТИКА з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ
внуки:
МАРТА ТАНТ з чоловіком КЕНДАЛЕМ та дітьми ЕРИКОМ і ЛЯРОЮ
ЛІДА МОТИКА
МАРКО МОТИКА з дружиною ВІКТОРІЄЮ
ближча та дальша Родина

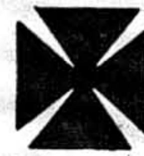
Ансамбль Бандуристів „Гомін"
з невимовним жалем ділимося сумною вісткою, що дня 7-го травня 1985 року відійшов від нас у Вічність наш улюблений і незаступимий мистецький керівник Ансамблю

бл. п.
ВОЛОДИМИР ЮРКЕВИЧ
видатний бандурист, композитор, засновник Ансамблю та його мистецький керівник.

Опечаленій Родині Покійного складаємо наші глибокі співчуття.
Ансамбль Бандуристів „Гомін"

Управа Станиці 1-ої УД УНА в Нюарку-Ірвінґтоні, Н. Дж.
повідомляє своїх Членів і все Громадянство, що дня 7-го травня 1985 року відійшов від нас до Вічности наш Невіджалуваний Друг по Зброї, учасник боїв під Бродами, довголітній член Управи Станиці

бл. п. підх.
ВОЛОДИМИР ЮРКЕВИЧ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ почнуться в п'ятницю, 10-го травня 1985 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, Union Funeral Home, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, N.J.

В суботу, 11-го травня 1985 р., о год. 9:30 ранку із церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., по ЗАУПОКІЙНІЙ СЛУЖБІ БОЖІЙ, ПОХОРОН відбудеться на цвинтарі св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж., до якого закликаємо до участи у цих сумних обрядах Членство Станиці і Громадянство.

Родині Покійного складаємо наше глибоке співчуття.
Управа Станиці

Харківському...

(Закінчення зі стор. 2)

унічтожают" („якщо ворог не здається — його знищують").

І тому помиляється той, хто скаже, що між Максімом Ґорькім та сучасним Харківським університетом немає нічого спільного. Ні, між ними є те спільне, що ім'я Максіма Ґорького є символом русифікації української вищої навчальної установи, намагання Москви знищити українців, як націю.

ВЕРХОВНИЙ СУД стейту Ню Йорк вирішив, що не можна нікому відмовити праці лише на тій підставі, що людина є надто груба. Отже тепер, коли якесь підприємство не хоче прийняти дуже грубу людину, воно мусить доказати, що вона не є здібна виконувати працю, на яку вона призначена.

ВІД ТАК ЗВАННОЇ легіонерської хвороби" померло досі 30 осіб в Англії. Спеціялісти кажуть, що причиною „легіонерського віруса" було охолодження готелю у Стаффорді. Як відомо, свого часу від цих бактерій померло 29 осіб у Філядельфії, де відбувався з'їзд легіонерів і від цього з'їзду була названа хвороба.

ПОДЯКА

Дня 6-го серпня 1984 року з волі Всевишнього відійшов у Вічність по важкій недузі
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ І БРАТ

бл. п.
ТЕОДОР ЛЕШКО

Цією дорогою складаємо щиру подяку Родині, Приятелям та Друзям за участь у похоронних відправах та вислови співчуття в часі нашого родинного горя чи то усні, телефонічні чи листовні.

У першій черзі дякуємо о. Лаврентію Лавренюкові за відвідини Покійного в лікарні та уділення Найсвятіших Тайн та Єлеопомазання, за щирі та теплі слова під час Служби Божої. За відправи Панахид, Святі Літургії та похоронних відправ над могилою складаємо щиру подяку о. Протоєреєві Сергієві Непрелеві, о. Лаврентію Лавренюкові та о. Леву Ґолдей.

Наша щира подяка ред. Миколі Галієві, інж. Теофанові Нешті, інж. Миронові Ганушевському, інж. Іванові Нинці, панам Богданові Качурові, Миколі Кавці і Григорієві Сливці за теплі та зворушливі прощальні слова під час Панахид, над могилою та під час тризни.

Глибоке спасибіг усім Рідним та Приятелям, що не жаліли часу і труду прибути з різних сторін, щоб віддати Останню честь та християнську прислугу Покійному.

Окремо складаємо щиру подяку Паням з Марійської Дружини Непорочного Зачаття за участь в Панахиді та відмовлення Вервички в похоронному заведенні за спокій душі Покійного.

Щиро дякуємо за квіти та вінки, які зложили біля домовини: о. Сергій і Надія Непрелі зі сином. Ольга і Григорій Сливки зі сином, Дарія Покінська з родиною, Марія й Іван Дробенки зі синами, Іванка і Роман Дякун, Марія і Стефан Андрушків з родиною, Марія й Александер Шумило зі сином, Стефанія, Теодор і д-р Мирослава Мирошниченки, Галина і Любомир Кузьми, Марія й Осип Задорожні, Анна Вайт і Українське Будівельне Товариство.

Наша щира подяка членкам Союзу Українок за численну участь в Панахидах та за їх щирі слова співчуття.

Ми дуже вдячні інж. Миронові Ганушевському за гарне переведення тризни, а Миколі Кавці та Григорієві Сливці за переведення збірки на добродійні цілі під час тризни, а родині Дробенкам за віддану поміч під час похорону та тризни.

Щира подяка за зложення на Службу Божу за Душу Покійного: інж. Миронові і Теофілі Ганушевським, Ользі і Григорієві Сливці зі сином, д-рові Іванові та Наталії Макаревич, Марії й Юліянові Бачинським, Марії й Іванові Дробенкам зі синами, Галі і Романові Поритко, Марії і Романові Кушнір, Катрусі й Андрієві Пеленським, Анастазії Комарницькій зі сином, Стефанові Льорх з родиною, Анні й Іллі Сливкам, родині Мирошниченкам, Галині й Любомирові Кузьми, Дарії і Розині Покінській, Юлії і Володимирові Копчинським, Василеві Камянці, Михайлові Гладкому, Марії і Теодорові Угорчакам, Марійській Дружині Непорочного Зачаття, Зенові і Володимирові Сидоракам, Іванці Білан, Іванні Коссановській з родиною, Марії Мриглод, Олі Целевич, Катрусі Терлецькій, родині Стадник, Розині Лойко, Петрунелі та Володимирові Рипчукам, Анні Кужіль, 1-му Відділові Союзу Українок, Марії і Стефанові Андрушків з родиною, Катрусі і Володимирові Папугам, Галі і Петрові Дармограям, Параскевії Брожині з родиною, Патріярхальному Товариству в Гантері, Марії Смиклі, С. Атаманчук з родиною, Настуні Келлі, Анні і Петрові Чорним, Стефі й Іванові Залуцьким, Серафимові Серабин з родиною, Михайлові Хомі з родиною, Петрові Жерватовському, Марії Закшевській, Емілії Ґрудек, Михайлові Баран та Анні і Мирославові Стахів.

На церкву св. Юра в Ню Йорку — Родина Покійного $1,000.00, о. Протоєрей С. Непрель з родиною $100.00, Іван і Марія Дробенко зі синами $100.00, Ф. Бракав $50.00, Ілля і Анна Сливка $30.00, п. Покінські $20.00, разом 1,300.00 дол.

На Патріярхат зложили: Родина $200.00, родина Куровицьких $50,00, Анна Кумерет з родиною $35.00, по 25.00 дол. — Стефан Льорх, Гю і Рома Рейні, Богдан Гуглевич, по 20.00 дол. — Марія Стефанишин, Анастазія Комарницька зі сином Романом, Любомир і Галя Кузьма, родина Мирошниченки, по 10.00 дол. — Катруся Терлецька, Василь Камянка, разом 460.00 дол.

На Український Музей зложили: д-р Ігор Воєвідка з дружиною Мартою, по 25.00 дол. — Наталка Погребінська, Стефанія Штинда, Родина $50.00, по 20.00 дол. — Богдан Німилович з родиною, П-во Губер, по 15.00 дол. — п-ні Марґосян, Віра Шуль, — разом 220.00 дол.

На Визвольний Фронт: Родина 200.00 дол., по 50.00 дол. — інж. Мирон Ганушевський з дружиною Теофілією, Григорій і Ольга Сливка, Данило і Олена Сявавко, д-р Беней з родиною, інж. Тарас Гірняк 40.00 дол., Микола і Марія Кавка $20.00, Роман і Ангелина Кордуби $20.00, Іван і Стефа Залуцький $10.00, Василь і Анна Серант $10.00 — разом 500.00 дол.

На виховання священиків в Ґлен Кові: Родина 100.00 дол., Роман і Лєна Іваницькі $100.00 — разом 200.00 дол.

На церкву у Вашинґтоні — інж. Орест і Лідія Білоус — 50.00 дол.

На Пресовий Фонд „Нашого Життя" — 1-ий Відділ СУА — 25.00 дол.

Під час Панахиди на Стипендійний Фонд членки СУА 1-го Відділу Леся Ґой, Анна Серант, Анна Натина, Михайлина Баран, Марія Мотиль, Стефанія Гуменюк, Галя Дармограй, Люба Дармограй, Дарія Чижик зложили 60.00 дол.

Щиро-сердечну подяку складаємо нашим Приятелям і Сусідам у Гантері, що замість квітів на свіжу могилу Покійного заініціювали і перевели збірку на Фонд удержання сталого священика при церкві св. Івана Хрестителя в Гантері. По 25.00 дол. зложили: Андрій і Катерина Бук, Оксана Клюфас з родиною, Теодор і Марія Угорчак, д-р Роман і Світляна Андрушків, П-во Манастирські, Ярослав і Ольга Никифоряк з родиною; по 10.00 дол. зложили: Александер і Софія Бісик, Євгенія Плескачевська, Наталка Лукіянович, Дамян і Люся Поритко, інж. Ярослав і Теодозія Гайвас, мґр. Роман і Ірена Бабюк, Любомир і Марічка Лампіка, Володимира Палидович Гірняк, Стефан і Климентина Шевчук, Богдан і Віра Андрушків, Александер і Марія Шумило зі сином, д-р Володимир і Лідія Мартинці, Михайло і Наталія Білоус, Володимир Левицький, Родина Покійного $150.00 — разом 460.00 дол.

Особливо ми вдячні о. Протоєреєві Сергієві Непрелеві за зворушливе до глибини серця спожения на домовину грудки землі з Рідної України та всім Присутнім, що з таким пієтизмом відспівали Вічне Прощай „Видиш Брате Мій"...

Нехай Всевишній Господь винагородить Вас Усіх своїми щедрими і обильними ласками за вияв пошани та любови до Покійного! Вам на все вдячна —

опечалена ДРУЖИНА з ДІТЬМИ

ЧИСЛО ТЕЛЕФОНУ

У повідомленні УЛПЗ п.з. „УЛПЗ скликає конференцію" („Свобода" ч. 86 з середи, 8-го травня ц.р.) правильне число телефону голови Управи УЛПЗ Галі Козак — (215) 763-3440 — Ред.

ФУНДАТОРИ, МЕЦЕНАТИ і ДОБРОДІЇ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ в НЮ ЙОРКУ

(Стан з 31-го грудня 1985 р.)

Фундатори (5,000 дол. і більше)

Ірена з Шухевичів Любчак	$20,000.00
Марія Ясінська-Мурована	11,000.00
(з того 10 тисяч Надільного Фонду)	
Д-р Іванна і д-р Олег Ратичі	$7,635.00
(з того 6 тисяч Надільного Фонду)	
Софія і Тит Геврики	$ 7,050.00
Оксана і Олександер Тишовницькі	$ 6,512.00
Лідія і Василь Кий	$ 6,336.00
(з того 5 тисяч до Надільного Фонду)	
Іванна і Стефан Рожанковські	$ 6,036.00
Ірена Гошовська	5,405.00
Марта і д-р Богдан Цимбалісті	5,340.00
Марія і Юліян Бачинські	5,265.00
Олена і д-р Волтер Петришини	5,200.00
(5 тисяч до Надільного Фонду)	
Христина і Богдан Певні	5,015.00
Н. Н.	5,005.00

Меценати (1,000-4,999 дол.)

Організації і корпорації

Кредитівка „Самопоміч", Ню Йорк	3,500.00
Український Народний Союз	2,750.00
Кон Едісон	2,500.00
Український Спортовий Клюб — Ню Йорк	1,380.00
Український Конґресовий Комітет Америки	1,000.00

Окружні Управи Союзу Українок Америки

Дітройт	1,700.00
Огайо	1,675.00
Чикаго	1,500.00
Ню Йорк	1,375.00
Ню Джерзі	1,200.00
Філядельфія	1,200.00

Відділи Союзу Українок Америки

67-ий, Філядельфія	3,690.00
33-ій, Клівеленд	3,102.00
64-ий, Ню Йорк	2,995.00
91-ий, Бетлегем	2,876.00
28-ий, Ірвінґтон	2,697.00
47-ий, Ню Йорк	2,580.00
59-ий, Балтімор	2,310.00
12-ий, Клівеленд	2,290.00
82-ий, Ню Йорк	2,245.00
13-ий, Честер	2,207.00
17-ий, Маямі	2,100.00
78-ий, Вашінґтон	2,100.00
1-ий, Ню Йорк	2,050.00
86-ий, Ірвінґтон	1,635.00
11-ий, Трентон	1,527.00
93-ій, Гартфорд	1,522.00
62-ий, Ґлен Спей	1,462.00
24-ий, Елізабет	1,415.00
3-ій, Фінікс	1,360.00
83-ій, Ню Йорк	1,325.00
92-ий, Менвіл	1,325.00
73-ій, Бріджпорт	1,270.00
116-ий, Ірі	1,241.00
19-ий Трентон	1,162.00
108-ий, Ню Гейвен	1,150.00
103-ій, Гемпстед	1,132.00
72-ий, Ню Йорк	1,095.00
99-ий, Вотервліт	1,070.00
20-ий, Філядельфія	1,000.00
31-ий, Висконсон	1,000.00
58-ий, Дітройт	1,000.00
70-ий, Пассейк	1,100.00
104-ий, Ню Йорк	1,000.00
119-ий, Йонкерс	1,000.00

Одиниці і родини

Анна і Володимир Раки	4,704.00
Софія і д-р Карло Зайнінґери	4,425.00
Віра й Антін Шумейки	4,335.00
Оксана і Богдан Раки	3,730.00
Надія і д-р Зенон Матківські	3,800.00
Ліда і Богдан Гайдучок	3,785.00
Аркадія і д-р Володимир Петришини	3,345.00
Мирослава і д-р Денис Стахів	3,300.00
Олена і д-р Юрій Савицький	3,000.00
(з того 2 тисячі до Надільного Фонду)	
Д-р Осип Данко	2,825.00
Пелаґія і Василь Кучкуди	2,750.00
Олька і Мирон Гнатейки	2,685.00
Софія і д-р Олег Кудрики	2,500.00
Анна і Ярослав Плескуни	2,500.00
Аркадій Мулик Яцківський	2,500.00
Д-р Марія Кознарська	2,450.00
Анна Гувер	2,375.00
Михайло Пирський	2,300.00
Людмила і Михайло Черешньовські	2,200.00
Марія і д-р Володимир Вірщуки	2,174.00
(з того 2 тисячі до Надільного Фонду)	
Ірена і д-р Лев Кушнірі	2,140.00
Михайло Максимів	2,100.00
Клявдія Салук	2,050.00
Ольга і д-р Богдан Фараоніви	2,100.00
Д-р Татяна і д-р Омелян Антоновичі	2,000.00
Марія і Іван Оленські	1,900.00
(з того 1,219 до Надільного Фонду)	
Анна Никифоряк	1,720.00
Анна і д-р Роман Алиськевичі	1,647.00
Ірена і Мирон Руснаки	1,645.00
Юлія Сквіртнянська	1,625.00
Д-р Ірена Гребеняк	1,589.00
Ярослава і д-р Ярослав Панчуки	1,544.00
Люба і Володимир Палашевські	1,504.00
Юрій Витанович	1,500.00
Наталія і Маркіян Титли	1,380.00
Катерина Коленяк	1,375.00
Богдан Котис	1,325.00
Марія Ржепецька	1,264.00
Ольга Муссаковська	1,245.00
Катерина і ген. Олександер Вишнівські	1,235.00
Д-р Володимир Сушків	1,235.00
Марія Савицька	1,230.00
Марія Даниш	1,200.00
Анна і д-р Юліян Політило	1,250.00
Марія Чучман	1,200.00
Люба Мриглоцька	1,180.00
Ірена Кашубинська	1,155.00
Ольга і д-р Климентій Рогозинський	1,125.00
Марія Стефанів	1,125.00
Татяна і д-р Андрій Тершаковці	1,125.00
Ірена і Ярослав Качанівські	1,120.00
Зенон Михалевський	1,115.00
Ольга і Теодозій Зазуля	1,105.00
Марта й Ігор Фаріон-Виспоцькі	1,110.00
Филемон Савечка	1,100.00
Ірена і д-р Борис Филипчак	1,100.00
Д-р Марія Фішер-Слиш	1,085.00
Роман Волчук	1,075.00
Наталія і Іван Даниленки	1,071.00
Марія і д-р Володимир Барагури	1,070.00
Надія Мандрусяк	1,070.00
Осипа Лен	1,060.00
Олімпія і Володимир Роговські	1,060.00
Д-р Дарія і д-р Ярослав Миндюки	1,045.00
Д-р Омелян Дерій	1,040.00
Стефанія Абрагомовська-Кібюк	1,025.00
Фалина Кульчицька	1,025.00
Д-р Всеволод Клюфас	1,025.00
Вікторія Новотни	1,025.00
Ірена і Євген Мельники	1,020.00
Зеновія і Володимир Сидораки	1,020.00
Осип Залеський	1,015.00
Варвара Олійник	1,015.00
о. Іван Кобат	1,010.00
Тамара і Порфірій Панкевичі	1,010.00
Люба і Юрій Волинець	1,005.00
Дмитро Бобеляк	1,000.00
Марія і Микола Бойчуки	1,000.00
Богданна і д-р Богдан Худьо	1,000.00
Діянна і Іван Гинанські	1,000.00
Филимон Калитчук	1,000.00
Д-р Константин Кебало	1,000.00
Антін Мурований	1,000.00
Михайло Панкевич	1,000.00
Н. Н.	1,000.00
Марія і Богдан Робаки	1,000.00
Іван Пуйо	1,000.00
Лідія і д-р Роман Смики	1,000.00
Ярослава Сурмач-Миллс і Мирон Сурмач	1,000.00
Анна Татарів	1,000.00
Д-р Юрой Трухлий	1,000.00

ДОБРОДІЇ (500 — до 999 дол.)

Організації:

Український Братський Союз	700.00
Самопоміч, Пассейк	650.00
Самопоміч, Філядельфія	550.00
Українське Товариство Інженерів, Філядельфія	500.00
Український Конґресовий Комітет Америки, Кенсас Сити	500.00
Самопоміч, Рочестер	500.00
Українська Щадниця, Філядельфія	500.00

Відділи СУА

10-ий, Філядельфія	838.00
21-ий, Бруклин	785.00
38-ий, Денвер	744.00
89-ий, Керґонксон	733.00
54-ий, Вілмінґтон	744.00
66-ий, Ню Гейвен	704.00
71-ий, Джерзі Сиτі	668.00
102-ий, Гемонд	600.00
27-ий, Піттсбурґ	520.00

Одиниці і родини

Олена Пісецька	937.00
Д-р Софія Сивак	800.00
„Арка"	795.00
Марія і Роман Кобринські	780.00
Оксана Кушнір	700.00
Ірена і Ярослав Куровицькі	735.00
Ольга Овсянецька	710.00
Д-р Марія Савдик	750.00
Володимира і Стефан Сливоцькі	700.00
Ольга і д-р Ярослав Ставничі	744.00
Ольга Трачук	745.00
Олена і д-р Євген Мартинюки	684.00
Дарія і Микола Лебеді	680.00
Ярослав і Ярослава Букачевські	635.00
Іванна і Мирослав Мартинець	630.00
Віра і д-р Остап Тершаковці	625.00
Ірена, Ераст і Орест Гафтковичі	610.00
Люба і д-р Мирослав Прокопи	610.00
Марія і д-р Дмитро Фаріони	600.00
Стефанія і Йосиф Порайки	600.00
Люїс і Давид Сака	600.00
Ірена і Володимир Винницькі	600.00
Д-р Олександра Школьник	594.00
Аніса і Юрій Мицаки	594.00
Євгенія Тріска	589.00
Марія Жовнірович	570.00
Марія Холєвчук	560.00
Христина і Юрій Навроцькі	563.00
Марія Холєвчук	560.00
Марія Підгородецька	559.00
Лідія і Мирон Гарванки	550.00
Марта і д-р Ігор Федоріви	550.00
Анастазія Смеречинська	520.00
Євгенія і Стефан Цимбали	515.00
Романа і Володимир Дигдали	515.00
Стефан Біловус	500.00
Христина і Олег Декайли	500.00
Павло Добрянський	500.00
Олександер Кібюк	500.00
Корнелія Кучма	500.00
Д-р Татяна і д-р Юрій Кишакевичі	500.00
Іван Луків	500.00
Зеновія і Василь Никифоруки	500.00
Михайло Плахтій	500.00
Наталія і Борис Рибаки	500.00
Микола Савчин	500.00
Ричард Світлик	500.00
Волтер Возьний	500.00
Лідія і Петро Яціви	500.00

Усім цим щедрим будівничим Українського Музею в Ню Йорку — щире спасибі.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

В Дітройті відзначено 35-ліття Відділу ТУІА

В 1950 році горстка національно-свідомих професіоналістів, серед несприятливих обставин, заснували Відділ Товариства Українських Інженерів Америки (ТУІА) в Дітройті. Вони вірили, що в зорганізованій громаді вони сповнюють професійний обов'язок для збереження української інституції для нового покоління.

Звичайно ювілейні святкування відзначається академіями, чи бенкетами з довгими промовами, рефератами тощо. Відхиляючися від утертого досвіду, організатори ювілейного вечора дітройтського Відділу ТУІА рішились дати щось нового. І так, замість ювілейного бенкету влаштовано ювілейну імпрезу в формі Веселого вечора.

Вся програма була виконана власними силами, талантами членів Відділу та їх родин.

Офіційну частину вечора відкрив голова Відділу, інж. Микола Лаврин. Він привітав гостей — приблизно 100 присутніх — і коротко начеркнув значення 35-ої річниці, досягнення Відділу, а зокрема його членів, з яких вже багато є на відповідальних становищах, або мають свої підприємства. Завдяки тому наші громадські інституції не лише збагатились фінансово, але теж користувались ініціятивою і провідництвом інженера-суспільного діяча і добродія. Інж. Лаврин відтак попросив до слова голова Головної Управи ТУІА, інж. Юрія Базилевського.

У своєму короткому речовому зверненні до товариства і гостей інж. Базилевський насвітлив ролю українського інженера і його заслуги в професійному світі, а в українському суспільному житті зокрема. Він висловив признання інженерам-піонерам за їхній почин заснування Відділу у Дітройті. Завдяки ТУІА, маємо сьогодні одне технічне видання в українській мові — „Вісті українських інженерів", тоді коли в Україні лікарські і інженерські журнали писані тільки в російській мові.

Інж. М. Лаврин (зліва) отримує відзначення для відділу від інж. Ю. Базилевського.

Наукова конференція присвячена автомобільній індустрії, яку влаштував Відділ в листопаді 1984 року, під оглядом технічної тематики і авторитетності прелеґентів дорівнювала рівнем технічним симпозіям влаштованими крайовими об'єднаннями.

Дітройтський Відділ, як підмітив інж. Базилевський, особливо записав себе в історії ТУІА своєю наполегливою працею та живою діяльністю, як приєднуванням нових членів (у Відділі є 100 членів), та тісною співпрацею з Головною управою у спільно заплянованій програмі. Підчеркуючи вклад в розбудову ТУІА, інж. Базилевський заявив, що дітройтський Відділ найкращий в ТУІА і на признання передав голові Відділу, інж. Лавринові, грамоту за виконану працю.

Дальшою програмою вечора провадив голова Ювілейного комітету і керівник програми, інж. Б. Сторожук. Він заповів виступ ансамблю „Луна" і представив дружин інженерів — Х. Липецьку, О. Федорович, В. Андрушків, З. Серафин, Н. Лаврин і піяністку М. Лісовську. Ансамбль „Луна" відомий з багатьох виступів та завжди мило бачений серед української публіки, виконав новий репертуар пісень і тим разом виказав мистецьке виконання української пісні в добрій зіспіваній формі.

Розваґова програма продовжувалась по вечері монологом-гуморесок почесного члена Відділу, маестра Едварда Козака, п. з. „У лікаря". Монолог виконала Наталка Гевко, добре відтворюючи характери осіб-пацієнтів у почекальні лікаря.

Слідувала „Праця Відділу у кривому дзеркалі". Було висвітлення прозірок, ілюструючих діяльність поодиноких членів. До постатей-карикатур, запозичених від маестра Козака, уведено голів і членів Відділу, відповідно до їхніх професійних чи суспільних роль.

Це був незвичайно цікавий і гумористичний монтаж знаменитих помислів, досконало технічно опрацьований інж. Б. Лісовським. Коментарі до кожної прозірки були приготовлені інж. Сторожуком, який виказав непересічний хист гумориста.

Очевидно, що такий ювілейний вечір, і то у веселому жанрі, не був би завершеним без відвідин Гриця Зозулі, який не пропускає кожної річниці, щоб не дати колеґам-інженерам порад у формі „хлопського розуму". Виступаючи у власній особі, Гриць Зозуля поділився з присутніми своєю власною інженерською „філозофією".

Це була остання і кульмінаційна точка програми веселого ювілейного вечора. Перед закриттям інж. Лаврин попросив до слова інж. Я. Соколика, колишнього голову і представника Товариства Українських Інженерів Канади, який передав привіт і побажання. Інж. Лаврин відтак подякував членам, які працювали в організаційному комітеті і його голові інж. Сторожукові за вдале виконання імпрези, а виконавцям за їх участь в програмі.

Цей веселий вечір був дійсно вдалою імпрезою так для членів Відділу, як і для гостей, бо організатори вечора, обдумавши завдання, відважились на цікавий експеримент у святкуванні ювілею. Вони написали рецепту як лікувати зростаючу апатію української публіки до зібрань і ювілеїв, залишаючи її тим разом з милими враженнями і очікуванням наступної імпрези.

І.В. Козак

В Ню Йорку помер д-р С. Андрушків

Ню Йорк. — В середу, 8-го травня 1985 року, тут помер по довгій і важкій недузі бл. п. доктор ветеринарії Степан Андрушків, народжений в 1912 році в Бориславі, Україна. Панахида буде правитись у п'ятницю, 10-го травня, о год. 7-ій вечора в похоронному заведенні П. Яреми, при 129 Схід 7-ма вулиця; похорон в суботу, 11-го травня, о год. 9-ій рано до церкви св. Юра, а потім на цвинтар Чесного Хреста в Арлінгтоні, Н. Дж. Покійний залишив в жалобі дружину Марію, дочку Ліліяну з родиною, братів в Україні й дальшу родину.

Правда...

(Закінчення зі стор. 2)

прилюдних місцях — маґазинах, на підприємствах, на транспорті, на вулиці, всюди на території Латвії приходить зустрічатися із зарозумілим шовіністичним ставленням до моєї мови: в кращому випадку почути „чево, чево? — по-русски", в гіршому той, до кого звертаєшся, подивиться на тебе, немов на віконне скло, і після того можеш хіба його потилицю бачити...

Більшість свого життя я провів серед росіян і російської мови, як на засланні, так і на праці. Довголітній досвід потверджує, що довге панування російської нації, приводить врешті до наслідків, які проілюструю такими прикладами:

У Мордовії мордвин соромиться користуватися своєю мовою, намагається видати себе за росіянина. Радіо мордовської столиці Саранськ кожного ранку передає протягом 30 хвилин відомості мордовською мовою, дальші передачі лише з Москви. В Мордовії лише в віддалених селах є школи з мордовською мовою навчання, і то лише до четвертої кляси... Процес асиміляції сусіднього з нами білоруського народу досягнув стадії, коли білоруси не хочуть називати себе білорусами, бо слово 'бєларус' прийнято вважати зневажливим і принизливим. У колишній столиці України, Харкові, із двох існуючих українських шкіл нещодавно одну закрили"...

Астра вважає, саме на підставі приведених ним фактів, що державні органи практично притримуються формули — все совєтське — це російське, слово совєтський є своєрідним псевдонімом для поняття — російське. Все це покривається із міркуваннями Дзюби в „Інтернаціоналізм чи русифікація?" А спротив цьому національному ґеноцидові вважають „злочином".

Президент...

(Закінчення зі стор. 1)

з европейськими країнами для збереження миру побудованого на справедливості і свободі для всіх народів.

Згадуючи про 40-річчя перемоги альянтів у Другій світовій війні над гітлерівською Німеччиною, Р. Реґен назвав Північно-Атлантійський Оборонний Союз (НАТО), Союзом спільних зусиль Америки і Европи завданням якого є охоронити інтереси вільних демократичних країн і рівночасно поборювати зазіхання всяких імперіялістів і тиранів, які хотіли б простягнути свою руку на свободу інших народів. Він повторив зобов'язання ЗСА щодо переговорів в Женеві у справі обмеження нуклеарної міжконтинентальної зброї і підписання нового справедливого договору, якого мусять дотримуватись обидві сторони, а не як раніше, що одні припинили продукцію нуклеарної зброї, а другі за той час виросли у загрозливу нуклеарну силу.

„Я надіюсь, — заявив президент Р. Реґен, — що лідери СССР вкінці зрозуміють, що вони нічого не досягнуть перегонами в нуклеарному озброєнні, але натомість багато скористають коли, змінивши свою збройову політику, рішаться на повну і щиру співпрацю з країнами Заходу".

Приблизно 30 скрайньо-лівих парляментаристів, переважно з Великої Британії, демонстративно покинули залю під час промови і розвинули плякат проти розміщення в Европі американських ракет Першінґ II і крилатих. Кореспонденти при тому відмічують, що ліві викрикували і демонстрували лише тоді, коли Президент ЗСА засуджував аґресивну політику СССР і цифрами та фактами доказував їхню перевагу в нуклеарній зброї. Більшість парляментаристів були однак задоволені виступом і самим побутом Р. Реґена в Европі.

Поїздка...

(Закінчення зі стор. 1)

Маріо Біяджі, демократ, заявив кореспондентам, що голосування в Палаті Репрезентанів дало добру нагоду для сандіністів просити додаткової допомоги від СССР для зміцнення існуючої там прокомуністичної системи. „Багато з моїх колеґ бачили в пресі і на телевізії сильветки Д. Ортеґи і М. Ґорбачова, - заявив Біяджі, - і їхній погляд на справу допомоги для „контрас", тобто „борців за свободу", як їх правильно називає президент Р. Реґен, дещо змінився. Давайте будемо голосувати знову". Справу зросту симпатій до пропозиції Уряду притемнила дещо справа ембарґа. Як відомо, ЗСА експортували товарів до Нікараґуа на суму 109 мільйонів долярів і імпортували на 58 мільйонів долярів. Отже зиск і користь були по стороні ЗСА.

Але, не зважаючи на це, декілька конгресменів голосували б сьогодні вже за пропозицію Уряду, заявив конгресмен Ден Ґлікмен, демократ з Кензасу.

Крім того приватний сектор незадоволений голосуванням в Палаті Репрезентантів і почав проявляти власну ініціятиву. Наприклад, газета „Вашінґтон Таймс" проголосила в понеділок, 6-го травня, що вона започатковує збірку фондів для антикомуністів в Нікараґуа в сумі 14 мільйонів долярів, тобто такої суми, яку запропонував був Уряд ЗСА. Збірку переводитимуть в різних країнах світу. Головний редактор газети заявив, що „Вашінґтон Таймс" від себе пожертвував вже на цю ціль перших 100,000 долярів. В редакційній статті редакція заповідає покликання до життя неприбуткової громадської корпорації для збірки фондів на допомогу повстанцям.

Значить поїздка Д. Ортеґи до Москви і Східньої Европи може змобілізувати ті фінансові кола, які дотепер вважали, що справа „контрас" це справа Уряду, - кажуть політичні спостерігачі.

У ПІВНІЧНОМУ МІСТІ Індії Амрітсар товпа гіндусів влаштувала погром другого індійського племени сікхів, вбиваючи цивільних осіб, стариків і дітей. Молоді хулігани підпалювали будинки і крамниці сікхів і цим самим започаткували нову релігійну війну між гіндусами і сікхами, яка може мати трагічні наслідки. Провінційний уряд в Пунджабі наказав проголосити вийнятковий стан в місті і вислав вояків крайової ґвардії в допомогу поліції для привернення спокою.

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, під проводом інж. Романа Ракочого, ст., подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплянувані такі турніри:

6-7-го липня — УСЦАК — Схід (юньйори в групах А і Б).
10-11-го серпня — Подвійні гри
30-го серпня - 2-го вересня — УСЦАК крайові
14-15-го вересня — Запрошеневий УНС
28-29-го вересня Подвійні гри Пласт
12-13-го жовтня — КЛК.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!